

B c Kinh cam k t gi i quy t tranh ch p Bi n Đông v i Hà N i m t cách hòa bình.

*Ch t ch Trung Qu c H C m Đào (P) và Tr ng bí th Đ ng C ng S n Vi t Nam Nguy n Phú Tr ng i Đ i L Đ ng Nhân Dân B c Kinh, ngày 11/10/2011.
REUTERS/China Daily*

V hình th c, chuy n công du Trung Qu c c a lãnh đ o Đ ng C ng s n Vi t Nam đã mang l i m t “k t qu” th y rõ.

B c Kinh cam k t gi i quy t tranh ch p Bi n Đông v i Hà N i m t cách hòa bình.

Vi c hai bên ghi l i trên gi y tr ng m c đen các nguyên t c h ng d n đàm phán, đ c gi i phân tích xem là m t ti n b .

Thỏa thuận, căn cứ vào tiến độ thỏa thuận thực tế liên quan đến vấn đề Biển Đông là liệu hai bên có đi đôi với việc làm, giới phân tích vẫn dè dặt với hiểu quả thực tế của thỏa thuận.

Trên lý phòng vẫn nhanh chóng Ban Việt ngữ RFI với bản “Thỏa thuận với nguyên tắc cơ bản” chỉ để giới quy định vấn đề trên biển” để hai thỏa thuận Ngoại giao Việt Nam và Trung Quốc ký kết ngày hôm qua, 11/10/2011, giáo sư Carl Thayer, chuyên gia khách u với Biển Đông tại Học viện Quốc phòng Úc (Đại học New South Wales) trình bày tiên ghi nhận rằng thỏa thuận này là một bước tiến mới trong tiến trình đàm phán Việt Trung với biên giới :

Thỏa thuận nguyên tắc chỉ để việc giới quy định tranh chấp trên biển [giữa Việt Nam và Trung Quốc] đã được mong đợi từ lâu. Vào năm 2008 hai bên đã đồng ý tiến tới thỏa thuận này, và bây giờ cuộc gặp song phương đã được tổ chức từ năm 2010.

Việc loan báo rằng thỏa thuận đã được đặt là một bước ngoặt, nhưng rõ ràng là cả hai bên đều muốn trình bày một “thành quả” cho thấy nhân chuyển công du đang diễn ra của Tổng bí thư Đảng Cộng sản Việt Nam Nguyễn Phú Trọng tại Trung Quốc.

Cho dù thỏa thuận với ký kết chỉ mang tính nguyên tắc, tuy nhiên, theo giáo sư Thayer, điều này ưu tiên của văn kiện này là tính chất mở và thực tiễn, không quy định thời hạn cho việc tiến hành đàm phán.

Trong thực tế, Trung Quốc và Việt Nam đã đồng ý đặt được một thỏa thuận có tính chất tiến bộ trong quá trình diễn ra việc phân định biên giới trên đất liền của hai . Một cuộc họp thỏa thuận để hai lãnh đạo Đảng của hai nước đã tiến hành một thời gian, và sau đó thỏa thuận với biên giới trên biển đã được đặt. Nhưng không có dấu hiệu cho thấy là hai nghị định thỏa thuận Việt Trung lần này sẽ quy định ra một thời hạn tiến bộ cho việc giới quy định tranh chấp trên biển giữa hai bên.

Với một nội dung, thỏa thuận Việt - Trung với Biển Đông, theo giáo sư Thayer, đã đồng ý rằng nhu cầu hai mà phải có thêm thời gian mới có đáp án.

Một trong những câu hỏi là thái độ của Bắc Kinh sẽ như thế nào nếu Hà Nội vẫn tiếp tục thăm dò và khai thác những vùng mà Trung Quốc đòi chủ quyền. Điều ngược lại mà Trung Quốc thỏa thuận

đưa ra là đang khai thác trộm, trong khi chỉ đi ghi quy t và n chỉ quy n, cũng v n là m t bài toán khó ghi i quy t :

Thỏa thuận nguyên t c th hi n cho m t b c ti n, nh ng đó là m t b c ti n quan tr ng hay không, đó là đi u v n còn ch a rõ ràng. Các b ng ch ng s chỉ đ c th y trong nh ng th ng s p t i đây.

Li u Việt Nam và Trung Qu c có s th c s khai tr ng m t lĩnh v c nào đó trong s các đ a h t h p tác đ c ghi lên hay không ?

N u có, thì đó s là m t đ u hi u tích c c. M t khác, li u Trung Qu c có s t p t c kh ng đ nh chỉ quy n không th chỉ i c i a h trên Biển Đông và lên ti ng ph n đ i khi Việt Nam ký h p đ ng v i các công ty đ u h a n c ngoài hay không ?

V n đ h p tác đ ng khai thác cũng đã đ c đ xu t t lâu. Đi u này chỉ có th xúc ti n đ c n u c hai bên đ ng ý trên m t đi u kho n theo đó v c cùng nhau khai thác phát tri n không làm ph ng h i đ n các tuyên b chỉ quy n c a m i bên.

Ngoài ra, Việt Nam s ph i c n th n xem xét khu v c đ c chỉ n đ làm n i đ ng phát tri n. Khu v c đó không đ c quy n nh h ng đ n m t bên th ba. Trong v n đ này, Việt Nam cũng ph i chú ý xem là v c chia s đ u khí s đ c th c hi n trên c s b nh đ ng hay là Trung Qu c s dành ph n l n ?

Sau cùng, theo giáo s Thayer, ngay c v c th a thu n Việt Trung nh c đ n v n đ l y Công c Liên Hi p Qu c và Lu t bi n năm 1982 làm c s cho các cu c th ng th o cũng đ t ra nhi u nghi ng i, vì l cho đ n nay, c Trung Qu c l n Việt Nam đ u không tuân th đ y đ v n này :

V c nêu lên giá tr c a Công c Liên Hi p Qu c và Lu t bi n b ngoài có v r t t t.

Tuy nhiên, c Trung Qu c, Việt Nam l n Philippines đ u tuyên b chỉ quy n đ a trên nh ng đ ng c s quá r ng, v n không phù h p v i lu t pháp qu c t . Các đ ng c s đó t o thành n n t ng c a v c phân đ nh lãnh h i, vùng t p giáp lãnh h i và vùng đ c quy n kinh t .

S là m t b c ti n quan tr ng n u t c các bên đ u đ ng ý v l i các đ ng c s c a mình sao cho ph n ánh đúng lu t pháp qu c t . Còn vào lúc này, v c v n đ n Công c Liên Hi p

Qu c v lu t bi n ch mang tính ch t hình th c mà thôi.